

Innspill til utredning om Bionova

Biokraft AS ønsker med dette å komme med våre innspill til det pågående arbeidet med å etablere Bionova.

Biokraft AS er Norges største kommersielle produsent av biogass, og mener potensialet for norskprodusert biogass er stort. Etablering av Bionova kan bli et viktig virkemiddel for å oppnå økt norskprodusert bærekraftig biogass, samtidig som klimautslipp fra jordbruk, skogbruk og havbruk kan reduseres kraftig. Etableringen av Bionova kan bidra til å skape sirkulære verdikjeder som sørger for økt lønnsomhet og klimagassreduksjoner i primærnæringene, samtidig som det produseres mer norsk grønn energi. Biokraft vil strukturere våre innspill i tråd med de tre hovedområdene departementet har skissert.

Hvilke kjerneoppgaver bør Bionova ha?

Kjerneoppgavene til Bionova bør bestå av å finansiere ny aktivitet med treffsikre incentiver for prosjekter som raskt kan bidra til gode, lønnsomme verdikjeder som reduserer klimagassutslipp fra jordbruk, skogbruk og havbruk, samtidig som det produseres mer norsk bærekraftig biogass. Bionova bør etableres som en selvstendig enhet.

Bionova må etablere systemer som er effektive og bidrar til rask saksbehandling, basert på tydelige kriterier for måloppnåelse når prosjekter skal vurderes. Det er viktig å sikre at primærnæringene generelt, og jordbruket spesielt, opplever det lønnsomt å bidra inn de sirkulære verdikjedene som bidrar til reduserte klimautslipp og økt biogassproduksjon. Bionova kan slik være et virkemiddel som i tidligfase brukes for å kompensere for markedssvikt.

Bionovas kjerneoppgave bør være å bidra til rask realisering og etablering av en helhetlig og lønnsom verdikjede som sørger for at avfall fra jordbruk, skogbruk og havbruk omdannes til norskprodusert biogass. En slik etablering vil bidra til en grønn sirkulærøkonomi, gi økt lønnsomhet, samt imøtekommelse av klimaforpliktelsene som aktørene i primærnæringene står ovenfor.

Hvilke utfordringer løses ikke ved dagens virkemidler?

Dagens virkemidler er ikke tilstrekkelig for å skape de helhetlige verdikjedene som må på plass, for å få til en lønnsom og god sirkulærøkonomi fra primærnæringene til produksjon av biogass. Det synes å være stor enighet om at småskala biogassproduksjon neppe er en fremtidsrettet og tilstrekkelig modell for å skape de nødvendige, lønnsomme verdikjedene i et desentralisert jordbruk. Det er derfor avgjørende viktig at Bionova legger til rette for verdikjeder som sørger for et godt samspill mellom matprodusenter og kommersielle biogassprodusenter. Et av virkemidlene som må vurderes, er hvordan lønnsomhet kan ivaretas med tanke på transport mellom gård og fabrikk.

Dagens virkemidler gjør det ikke tilstrekkelig lønnsomt for bonden å bruke gjødsel til biogass, samtidig som det ikke er lønnsomt for de kommersielle biogassprodusentene å hente avfallet på gårdene. Fra vår side er det imidlertid et ønske om å ta imot all den husdyrgjødsel

vi får tilgang på fra jordbruket. Slik situasjonen nå er dessverre effekten og tettheten fra husdyrgjødsel ikke alene effektiv nok til at dette er lønnsomt for aktørene. Dersom man klarer å etablere ordninger som sikrer at dette ikke blir et økonomisk tapsprosjekt for biogassnæringen, så vil man oppnå en rekke positive ringvirkninger. Sagt enkelt; hvis vi får husdyrgjødsel levert på døra er vi klare til å ta imot hvert kilo som kommer, og restråstoff fra vår produksjon går motsatt vei tilbake til gårdene. Dersom denne utfordringen løses av Bionova vil det etableres sirkulære verdikjeder som bidrar til økt lønnsomhet i primærnæringene, samtidig som produksjonen av norsk biogass økes. Slik kan vi som land få økt bruk av husdyrgjødsel og både Norge, biogassbransjen og jordbruket vil få reduserte klimagassutslipp.

Hvordan kan Bionova organiseres for best mulig målretting av innsats og størst mulig brukervennlighet og kostnadseffektivitet?

Bionova bør etableres på en effektiv måte, som sørger for rask saksbehandling ut fra tydelige kriterier, eksempelvis kan slike kriterier være:

1. kostnadseffektivitet for kutt i klimagassutslipp
2. Utløsning av ny verdiskapning i privat sektor
3. Forsterkning av de finansielle rammevilkårene for aktørene i primærnæringene

Finansieringsmodellen for Bionova bør etableres etter modell fra Enova, hvor kapitalinnskuddet tas «under streken», mens tapsavsetningen settes over. Dette gir god investeringskapital, samtidig som risikoforståelsen for investert kapital blir god, samtidig som det legger til rette for rask realisering av gode prosjekter som bidrar til god måloppnåelse for reduksjon i klimautslipp fra primærnæringene, samtidig som lønnsomheten økes.

Videre ønsker vi å peke på det enorme potensialet som ligger i karbonfangst i jord. Vi sier i denne sammenheng blant annet til NIBIO Rapport 2019 vol. 5 nr. 36. Vi tror Bionova kan bli et svært viktig verktøy i å realisere dette potensialet. Et samspill mellom jordbruket og kommersielle biogassprodusenter kan, med riktige incentiver, skape gode verdikjeder som bidrar til store reduksjoner av klimagassutslipp, også hva gjelder karbonfangst

Oppsummering

Biokraft AS ser svært positivt på etableringen av Bionova, og mener dette kan bli et verktøy som raskt etablerer og realiserer gode verdikjeder som bidrar til reduserte klimagassutslipp, og økt lønnsomhet for aktørene i primærnæringene og kommersielle produsenter av norsk biogass.

Det er viktig at Bionova blir en effektiv og brukervennlig aktør, med god investeringskraft, og tydelige kriterier for hvilke prosjekter som ønskes gjennomført.

Marianne Langvik (sign)
Manager Commercial & Sustainability
Biokraft AS